

ÍNDIX

1. ¿Els participis que porten esse en el femení, com per exemple <i>admesa</i> , s'escriuen amb una esse o amb dos?	3
2. ¿Els imperfets d'indicatiu de la primera conjugació són sempre amb ve baixa?	3
3. ¿Del verb <i>haver</i> , quins són els temps on el verb s'escriu amb <i>v</i> ?	3
4. ¿Com és: <i>instruïx</i> o <i>instrueix</i> ?	3
5. ¿En llenguatge col·loquial, alguns gerundis els diem acabats en <i>-guent</i> o <i>-quent</i> , per exemple: <i>vulguent</i> i <i>visquent</i> , cal corregir-los?	3
6. ¿Són equivalents les formes <i>vaig anar</i> (passat perifràstic) i <i>aní</i> (passat simple)?	4
7. ¿Què puc fer per a evitar les vacil·lacions en l'ús de les formes de plural de l'imperatiu dels verbs?	4
8. ¿Com és <i>No beveu</i> o <i>No begueu</i> ?	4
9. ¿Quins són els verbs que presenten infinitius acabats en <i>-éixer</i> ?	4
10. ¿Quins són els verbs que per influència del castellà solen conjuguar-se com si foren de la tercera conjugació i pertanyen a la segona?	5
11. ¿Com és: <i>Hi ha un sobre</i> o <i>N'hi ha un sobre</i> ?	5
12. ¿ <i>Vullc</i> , <i>senc</i> , <i>perc</i> , <i>dorc</i> són formes col·loquials dels verbs corresponents?	5
13. ¿Com és: <i>Ha sigut important</i> o <i>Ha segut important</i> ?	5
14. ¿ <i>Creïa</i> , <i>fea</i> i <i>dia</i> són formes col·loquials dels verbs <i>creure</i> , <i>fer</i> i <i>dir</i> ?	5
15. ¿Vol dir el mateix <i>afirmar</i> que <i>afermar</i> ?	6
16. ¿Hi ha dobles verbals (canvi de significat) en valencià que convé tindre en compte? Poseu-ne un exemple.	6
17. ¿Quines són les formes admeses en infinitiu de la llista de verbs següents?	7
18. ¿Els verbs <i>cessar</i> i <i>destituir</i> funcionen igual en castellà que en valencià? ¿Com traduiríem: <i>El presidente ha cesado al consejero</i> ?	7

19. ¿El verb <i>recórrer</i> té un doble significat?	7
20. ¿Quina diferència hi ha entre <i>urgir</i> i <i>instar</i> ?	7
21. ¿Compondre o compositar?	8
22. ¿Quins són els verbs més comuns que per influència del castellà fem intransitius i en valencià són transitius?	8
23. ¿Quins són els verbs que en castellà són pronominals o reflexius i en valencià no ho són o s'ha de fer servir altres verbs?	8
24. He sentit dir <i>sapiguer, poguer, vullguer...</i> , ¿són correctes estes formes?	9
25. ¿Hem de fer concordar el participi?	9
26. ¿Quan volem expressar l'obligació en valencià, quines construccions hem de fer servir?	9
27. ¿Com expressarem la <i>probabilitat</i> ?	10
28. ¿La construcció <i>vaig a comentar-ho dilluns que ve</i> , indica imminència o futur?	10
29. Diferències verbals valencià – castellà	11

Dubtes sobre els verbs

1. **¿Els participis que porten esse en el femení, com per exemple *admesa*, s'escriuen amb una esse o amb dos?**

Sempre amb una esse. Comprova-ho tu mateix: *difosa*, *conclusa*, *permesa*, *confosa*, *atesa*, *emesa*, *transmesa*, etc.

2. **¿Els imperfets d'indicatiu de la primera conjugació, com per exemple *-anava*, són sempre amb ve baixa?**

Sí. Totes les persones del temps mantenen la ve baixa: *anava*, *anaves*, *anava*, *anàvem*, *anàveu*, *anaven*.

3. **¿Del verb *haver*, quins són els temps on el verb s'escriu amb *v*?**

L'imperfet d'indicatiu, l'infinitiu i el gerundi: *havia*, *haver*, *havent*.

4. **¿Com és: *instruïx* o *instrueix*?**

— Els verbs de la tercera conjugació (els que acaben en **-ir**), com per exemple: *apetir*, *construir*, *instruir*, etc., fan la tercera persona del singular del present d'indicatiu en *apetix*, *construïx* i *instruïx*, o en la forma dita incoativa *apeteix*, *construeix* i *instrueix*. Igualment passa en la tercera persona del plural, que fa *apetixen*, *construïxen* i *instruïxen*, o *apeteixen*, *construeixen* i *instrueixen*. Només cal utilitzar les dos formes d'una manera coherent i no fer-hi barreges. També es pot escriure en la forma amb l'increment (*instrueix*) i pronunciar-hi (*instruïx*).

5. **¿En llenguatge col·loquial, alguns gerundis els diem acabats en *-guent* o *-quent*, per exemple: *vulguent* i *visquent*, cal corregir-los?**

Sí, els gerundis no acaben mai en estes formes, s'han de corregir per: *volent*, *vivint*, *morint*, *coneixent*, *atenent*, *confonent*, *corrent*, *coent*, *creixent*, *eixint*, *duent*, *perdent*, *prenent*, *obrint*, *rient*, *tenint*, *volent*, etc.

6. ¿Són equivalents les formes *vaig anar* (pretèrit perfet perifràstic) i *aní* (passat simple)?

Sí, es poden utilitzar les dos formes sense problemes i alternant-les dins d'un mateix escrit, si es vol.

7. ¿Què puc fer per a evitar les vacil·lacions en l'ús de les formes de plural de l'imperatiu dels verbs?

Es pot recórrer a l'esquema següent: la segona del singular amb la segona del plural i la tercera del singular amb la primera i la tercera persones del plural.

SINGULAR	PLURAL	SINGULAR	PLURAL
–	1a. siguem	–	beguem
2a. sigues -----⇒	2a. sigueu	beu -----⇒	beveu
3a. siga	3a. siguen	bega	beguen

8. ¿Com és *No beveu* o *No begueu*?

L'imperatiu només s'usa en frases afirmatives. En les frases negatives usem el subjuntiu, per tant, la forma correcta serà: *No begueu*.

9. ¿Quins són els verbs que presenten infinitius acabats en *-éixer*?

Els únics verbs que presenten infinitius acabats en **-éixer** són: *conéixer*, *meréixer*, *paréixer* i *aparéixer*.

Per tant, farem *florir* (i no *floréixer*)
prevaler o *prevaldre* (i no *prevaléixer*)
pertànyer (i no *pertenéixer*)
afavorir (i no *favoréixer*)
romandre o *quedar-se* (i no *permanéixer*)

10. ¿Quins són els verbs que per influència del castellà solen conjugarse com si foren de la tercera conjugació i pertanyen a la segona?

Pertanyen a la **segona conjugació**:

batre i compostos: *abatre, combatre, debatre, rebatre.*

cloure i compostos: *concloure, incloure, excloure, recloure.*

córrer i compostos: *concórrer, discórrer, incórrer, ocórrer, recórrer i transcórrer.*

fondre i compostos: *confondre, difondre, infondre, refondre.*

metre i compostos: *admetre, emetre, ometre, permetre, remetre, trametre, transmetre.*

rompre i compostos: *corrompre, interrompre, irrompre, prorrompre, concebre i percebre.*

11. ¿Com és: *Hi ha un sobre o N'hi ha un sobre?*

Quan usem el verb haver en impersonal, cal evitar la forma col·loquial *n'hi ha, n'hi havia, n'hi haurà*, si esta forma acompanya allò a què fa referència.

—*Hi ha molta gent. —Sí que n'hi ha.*

—*Hi havia moltes persones. —Sí que n'hi havia.*

—*Hi haurà llibres per a tots. —Espere que n'hi haja.*

12. ¿*Vullc, senc, perc, dorc* són formes col·loquials dels verbs corresponents?

Sí, les formes més formals són: *vull, sent, perd, dorm.*

13. ¿Com és: *Ha sigut important o Ha segut important?*

La primera. **Sigut** és el participi del ser o ésser, i **segut** és el participi de seure.

Ha sigut important que l'hages saludada.

No he segut en tota la vesprada i estic cansada.

14. ¿*Creïa, fea i dia* són formes col·loquials dels verbs *creure, fer i dir*?

Sí, els imperfets d'indicatiu dels verbs 'creure, fer i dir' són: **creia, feia i deia**, però podem pronunciar *creïa, fea i dia*.

15. ¿Vol dir el mateix *afirmar* que *afermar*?

No. *Afirmar* vol dir que diem o declarem que una cosa és: *Ell afirma que ha consultat les fonts d'autoritat.*

I *afermar* vol dir fer o fer-se ferm: *Afermar algú en el lloc. Es va afermar en la seua proposta.*

16. ¿Hi ha dobles verbals (canvi de significat) en valencià que convé tindre en compte? Poseu-ne un exemple.

Sí, ací te'n proposem una mostra:

- acudir / ocórrer:** No se m'acut cap qüestió.   ¿Saps què ha ocorregut?
aclarir / clarificar: Hem d'aclarir el dubte.   Hem de clarificar estes partícules.
aparentar / aparenyar: No aparenta l'edat.   Manté una bona aparenyça.
aterrar / aterrir: L'avió aterrarà a les 12 h.   Estic aterrida, però m'animaré.
baixar / abaixar: Baixa l'escala a espai.   Abaixa la persiana. Abaixen els preus.
baratar / abaratir: Barata'm (canviar) el clauer.   Han abaratit els preus.
creuar / encreuar: Hem creuat el carrer.   Els camins s'encreuen.
complir / acomplir: He complit el deure.   He d'acomplir (executar) el que em propose.
comptar / contar: Compta fins a set.   Cada dia conta un conte.
cuit / cogut: Ja està cuit l'arròs.   ¿T'ha cogut la ferida?
desvetlar / desvelar: Estic desvetlada, no tinc son.   Han desvelat el misteri.
doblar / doblegar: Dobla-ho per quatre.   Doblega la roba.
dormir / adormir: No he dormit prou.   Se m'adorm la cama.
guaitar / aguaitar: Guaita a la finestra.   Aguaita i els sorprendràs.
nomenar / anomenar: Està pendent de nomenar per a ocupar la plaça. /
La pel·lícula té molta anomenada.
planar / planejar: L'avió plana a poca distància.   No hem planejat res.
rebel·lar / revelar: Em rebel·le contra la imposició.   Revelar un secret.
riure / riure's: Riu obertament i sovint.   Es riu de mi, sempre es burla.
semblar / assemblar: Sembla que no ho té.   S'assembla a son pare.
senyalar / assenyalar: Encara no han senyalat (posar un senyal) la carretera i és un perill. /
M'han assenyalar (d'indicar) que vaja cap al nord.
pujar / apujar: Puja els paquets al pis.   Apuja la persiana.
ostentar / exercir: Ella exercix el càrrec, però no li agrada ostentar, és digna.

17. ¿Quines són les formes admeses en infinitiu de la llista de verbs següents?

decepcionar, aterritzar, expansionar, influenciar, reflexar, traïcionar, concretitzar, explosionar, culpabilitzar, garantir, ofertar, revaloritzar, atemoritzar, garantir, expansionar, promocionar, posicionar.

Convé consultar una flexió verbal en cas de dubte, la meua proposta és:

Formes admeses: decebre, aterrar, expandir, influir, reflectir, trair, concretar, explotar, culpar, garantir, oferir, revalorar, atemorir, garantir, expandir, promoure, posar.

18. ¿Els verbs *cessar* i *destituir* funcionen igual en castellà que en valencià? ¿Com traduiríem: *El presidente ha cesado al consejero*?

La traducció seria: *El president ha destituït (o ha rellevat) el conseller.* (Recorda que el conseller és un objecte o complement directe i no porta preposició)

En valencià el verb **cessar** pot ser transitiu i intransitiu, per exemple:

Transitiu: *Quan cessen les teues cridòries en parlarem.*

Intransitiu: *Ha cessat en el càrrec de president. L'han fet cessar.*

19. ¿El verb *recórrer* té un doble significat?

Sí. Jo puc recórrer quilòmetres, però recórrec contra una injustícia. Aleshores la frase que en castellà fan: *Han recurrido la sentència*, nosaltres la farem:

Han recorregut contra la sentència.

20. ¿Quina diferència hi ha entre *urgir* i *instar*?

Urgir vol dir que 'és urgent' i és intransitiu. **Instar** vol dir 'demandar urgentment' i és transitiu.

La traducció de: *La oposición urge al gobierno a la retirada del proyecto.*

Serà: *L'oposició insta el govern perquè retire el projecte.*

Una altra cosa seria que l'oposició considerara que és urgent que el govern retire el projecte.

¿Compondre o compositar?

21. He escoltat dir: «Això es compona de diverses formes». ¿Són sinònims *compondre* i *compositar*?

No. El verb **compositar** solament vol dir: *Imposar arbitràriament a algú una contribució, una multa, etc.*, o *comportar-se amb algú fent-lo anar dret, fent-li creure el que es vol*. Per tant, en l'exemple caldrà usar el verb **compondre**, i la frase quedarà: *Això es compon de diverses formes*.

22. ¿Quins són els verbs més comuns que per influència del castellà fem intransitius i en valencià són transitius (no admeten proposició)?

Recorda: <i>acabó por...</i>	Ex.: El detingut acabà confessant.
<i>cumplir con...</i>	Ex.: Vull complir el meu deure.
<i>dudar por un momento</i>	Ex.: Va dubtar un moment.
<i>cruzar-se de brazos</i>	Ex.: Encreua el braços i no fa res.
<i>faltar por hacer</i>	Ex.: Falta fer encara tot açò.
<i>necesitar de...</i>	Ex.: Necessite el teu suport.
<i>quedar-se con...</i>	Ex.: Quede's el que necessite.
<i>soñar con...</i>	Ex.: Somniava que seria feliç.

23. ¿Quins són els verbs que en castellà són pronominals o reflexius i en valencià no ho són o s'ha de fer servir altres verbs?

Ací en tens una relació:

<i>Se ha apreciado una fuerte subida.</i>	Traducció: S'ha registrat una important pujada.
<i>Se lo ha aprendido todo.</i>	Traducció: Ho après tot.
<i>Se bajaron del tren.</i>	Traducció: Baixaren del tren.
<i>És mejor que te calles.</i>	Traducció: És millor que calles.
<i>Se cayó del sillón.</i>	Traducció: Caigué de la butaca.
<i>Se conoce a su amigo.</i>	Traducció: Coneix bé el seu amic.
<i>Se han cocido demasiado.</i>	Traducció: Han cuit massa.
<i>Se ha dejado el sueldo.</i>	Traducció: Ha deixat el salari.
<i>No te hagas el simpático.</i>	Traducció: No faces el simpàtic.
<i>Se pasa la vida corriendo.</i>	Traducció: Passa la vida corrent.
<i>Vamos a tomarnos un café.</i>	Traducció: Anem a prendre (o a fer) un café.

24. He sentit dir *sapiguer, poguer, vullguer...*, ¿són correctes estes formes?

Són dialectals, convé dir: *saber, poder i voler*.

25. ¿Hem de fer concordar el participi? ¿Com és preferible dir: *La instància, ja l'he presentat o ja l'he presentada*?

Normativament i tradicionalment, és preferible fer concordar el participi en gènere i nombre amb el complement directe del verb quan este complement directe està representat per un pronom feble de 3a. persona (**la, els les, en**). Fixa't en els exemples següents:

Ja he acabat la faena →	Ja l'he acabada (la faena)
Ja he acabat els treballs →	Ja els he acabats (els treballs)
Ja he acabat les revisions →	Ja les he acabades (les revisions)
Ja he acabat una tasca →	Ja n'he acabada una (de tasca)
Ja he acabat algunes tasques →	Ja n'he acabades algunes (de tasques)

Amb els participis passats dels verbs **poder, voler, saber, fer, gosar i haver de** també es preferible establir la concordança, encara que els pronoms **la, els, les o en** no siguen pròpiament complement directe d'estos verbs, sinó de l'infinitiu amb el qual formen una perífrasi verbal. Exemples:

No he pogut acabar la faena	→ No l'he poguda acabar (la faena)
He volgut analitzar els exemples	→ Els he volguts analitzar (els exemples)
No has sabut fer les coses	→ No les has sabudes fer (les coses)
Ha fet estudiar les qüestions	→ Les ha fetes estudiar (les qüestions)
No ha gosat dir els temes	→ No els ha gosats dir (els temes)
Ha hagut de demanar una ajudant (d'ajudant)	→ N'ha haguda de demanar una

26. ¿Quan volem expressar l'obligació en valencià, quines construccions hem de fer servir?

Les expressions que expressen obligació en valencià són: **haver de, caldre o és necessari**, per tant cal oblidar-se'n de: *hi ha que, tinc que, és precis que*.

He de fer alguna cosa i prompte.

Cal fer alguna cosa i prompte.

És necessari fer alguna cosa i prompte.

27. ¿Com expressarem la probabilitat?

S'expressa amb el verb **deure** i amb els adverbis, **potser, tal volta, tal vegada** i el verb corresponent. Comprova-ho:

*Deuen ser les quatre, mira-ho al rellotge.
Potser són les quatre, mira-ho al rellotge.*

28. ¿La construcció **vaig a comentar-ho dilluns que ve**, indica imminència o futur?

Esta construcció és inadequada perquè si el que volem és expressar imminència, direm: *Vaig a comentar-li-ho ara.*

Si volem indicar un futur, direm: *Li ho comentaré dilluns que ve.*

Observa este quadre i tindràs informació més completa

Perífrasi d'obligació

Per a expressar l'acció del verb com una obligació que s'ha de complir, usem la perífrasi:

haver + preposició de + infinitiu *He d'actuar amb cautela.*

El verb *haver* es conjuga i la resta d'elements són fixos.

Amb valor impersonal, l'obligació s'expressa amb:

Haver-se de + infinitiu *S'ha d'anar demà.*

Caldre + infinitiu *Caldria tindre-ho ara mateix.*

Caldre + que + subjuntiu *Cal que tingueu molta paciència.*

Altres expressions verbals que també denoten obligació són: *és necessari, és convenient.*

Atenció

Les construccions *haver que, tenir que* i *ser precis* són incorrectes com a formes d'obligació.

Perífrasi de probabilitat

La idea de probabilitat l'expressem mitjançant la perífrasi:

Deure + infinitiu *Deuen ser les deu.*

Devia tindre son.

Atenció

És incorrecte intercalar la preposició **de** entre el verb *deure* i l'infinitiu.

La probabilitat pot ser també expressada per l'adverbi de manera **probablement** i la locució verbal **és probable**.

Probablement anirà al cine.

És probable que el trobes.

Perífrasi d'imminència

La imminència s'expressa amb les perífrasis:

Estar a punt de + infinitiu

Està a punt d'eixir.

Estar per + infinitiu

Este pis està per llogar.

Anar a + infinitiu

Quan heu entrat li anava a telefonar.

Atenció

Quan la combinació **anar a + infinitiu** té valor de futur és incorrecta i s'ha de resoldre amb el futur simple: *ara li ho diré* i no *ara vaig a dir-li-ho*.

29. Diferències verbals valencià – castellà

- **Et proposem que et fixes en esta sèrie de verbs perquè o bé els utilitzem malament o bé presenten diferències respecte del castellà. Caldrà, no obstant això, recórrer a una flexió verbal per veure-hi tots els temps i les conjugacions.**

A: · abaratir (i no *abaratar*).

- abatre (*present d'indicatiu i present de subjuntiu*: jo abat, jo abata; *participi*: abatut, abatuda; *gerundi*: abatent).
- absoldre (*present*: absolc; *participi*: absolt, absoluta; *gerundi*: absolent).
- aconseguir (*present d'indicatiu*: aconseguisc; *present subjuntiu*: aconseguisca).
- acovardir (i no *acovardar*).
- admetre (*present*: admet; *participi*: admés, admesa; *gerundi*: admetent).
- adonar-se (*present*: m'adone; *participi*: adonar, adonada; *gerundi*: adonant-se).
- afavorir (i no *favorir*).
- assaborir (i no *saborejar*).
- atendre (*present*: atenc; *participi*: atés, atesa; *gerundi*: atenent).

B: · batre i no *batir* (*present*: bat, bata; *futur*: batré; *participi*: batut, batuda; *gerundi*: batent).

- beure (*present*: bec, bega; *participi*: begut, beguda; *gerundi*: bevent).

C: · cabre (*present*: cap, càpia; *participi*: cabut, cabuda; *gerundi*: cabent).

- caure (*present*: caic; *participi*: caigut, caiguda; *gerundi*: caient o caent).
- **cessar. Atenció:** *Jo cesse, a mi no em poden cessar, a mi em destituïxen.*
És un verb transitiu.
- combatre (*present*: combat, combata; *participi*: combatut, combatuda; *gerundi*: combatent).
- cometre (*present*: comet, cometa; *participi*: comés, comesa; *gerundi*: cometent).

- comprometre (*present*: compromet; *participi*: compromés, compromesa; *gerundi*: comprometent).
- concloure (*presents*: concloc, concloga; *participi*: conclòs, conclosa; *gerundi*: concloent).
- collir (*presents*: cull, culla, *però collim*; *participi*: collit, collida; *gerundi*: collint).
- cloure (*presents*: cloc, cloga; *participi*: clos, closa; *gerundi*: cloent).
- créixer (*presents*: cresc, cresca; *participi*: crescut, crescuda; *gerundi*: creixent).
- concórrer (*presents*: concórrec, concórrega; *participi*: concorregut, concorreguda; *gerundi*: corrent).
- confondre (*presents*: confonc, confonga; *participi*: confós, confosa; *gerundi*: confonent).
- contraure (*presents*: contrac, contraga; *participi*: contret, contreta; *gerundi*: contraient o contraent).
- cosir (*presents*: cus, cusa, *però cosim*; *participi*: cosit, cosida; *gerundi*: cosint).
- corrompre (*presents*: corromp, corrompa; *participi*: corromput, corrompuda; *gerundi*: corrompent).
- coure (*presents*: coc, coga; *participi*: cogut, coguda o cuit, cuita; *gerundi*: coent).
- complaure (*presents*: complac, complaga; *participi*: complagut, complaguda; *gerundi*: complaent).
- contractar (i no *contratar*)
- córrer (*presents*: córrec, córrega; *participi*: corregut, correguda; *gerundi*: corrent).

- D:**
- debatre (*presents*: debat, debata; *participi*: debatut, debatuda; *gerundi*: debatent).
  - decebre (*presents*: decep, deceba; *participi*: decebut, decebuda; *gerundi*: decebent).
  - descobrir (*presents*: descobrisc, descobrisca; *participi*: descobert, descoberta; *gerundi*: descobrint).
  - **desdejunar-se. Atenció:** *Em desdejune cada dia un suc de fruita.*
  - desxifrar
  - difondre (*presents*: difonc, difonga; *participi*: difós, difosa; *gerundi*: difonent).
  - destituir (*presents*: destituïsc, destituïska; *participi*: destituït, destituïda; *gerundi*: destituïnt).
  - dir (*presents*: dic, diga; *participi*: dit, dita; *gerundi*: dient).
  - dormir (*presents*: dorm, dorma; *participi*: dormit, dormida; *gerundi*: dormint).
  - dur (*presents*: duc, duga; *participi*: dut, duta; *gerundi*: duent).

- E:**
- enfollir (*vol dir tornar-se foll o boig*).
  - emetre (*presents*: emet, emeta; *participi*: emés, emesa; *gerundi*: emetent).
  - emmidonar (*vol dir posar midó*).
  - engelosir (*vol dir tornar-se gelós, que patix de gelosia*).

- empenyorar (*Donar alguna cosa com a penyora, per exemple les joies. El contrari serà desempenyorar*).
  - escriure (*presents: escric, però escrivim; subj: escriga; participi: escrit, escrita; gerundi: escrivint*).
  - empresonar (*posar en presó*).
  - embrutir (tant en el sentit de perdre la netedat, sinònim d'*embrutar*, com de tornar-se com un bèstia).
  - estar (*imperatiu: està-te quiet, estigues quiet, les dues formes són vàlides*).
  - encarir (*tornar-se car*).
  - endolcir (*es pot endolcir des d'una beguda fins a la vida*).
  - enlluernar (*una persona pot quedar-se enlluernada tant pel sol com per la personalitat d'algu*).
  - enquitranar (*de quitrà*)
  - enverinar (*de verí*)
  - enrarir
  - esgotar (*es pot esgotar un llibre, però també una persona pot quedar ben esgotada*).
  - entendre (*fer tornar tendra alguna cosa*).
  - eixir (*present d'ind.: isc, ixes, ix, eixim, eixiu, ixen; present de subj.: isca; participi: eixit, eixida; gerundi: eixint*).
  - engolir (*present: engul o engolisc; present de subj.: engula o engolisca; participi: engolit, engolida; gerundi: engolint*).
  - entendre (*presents: entenc, entenga; participi: entés, entesa; gerundi: entenent*).
  - excloure (*presents: excloc, excloga; participi: exclòs, exclosa; gerundi: excloent*).
- F:**
- fer (*presents: faig, faça; imperfet d'ind.: feia, feies, feia, féiem, féieu, feien; participi: fet, feta; gerundi: fent*).
  - fondre (*presents: fonc, fons, fon, fonem, foneu, fonen; pres. subj: fonga; participi: fos, fosa; gerundi: fonent*).
  - fugir (*presents: fuig, fuges, fuig, fugim, fugiu, fugen; pres. subj.: fuja, fuges, fuja, fugim, fugiu, fugen; participi: fugit, fugida; gerundi: fugint*).
- G:**
- garantir (*presents: garantisc, garantisca; participi: garantit, garantida; gerundi: garantint*).
  - gravar (*a banda de les significacions conegudes, gravar és sinònim d'enregistrar*).
  - guardonar (*de guardó, sinònim de recompensar*).
- H:**
- harmonitzar (d'harmonia)
  - haver (*present: jo he o jo haig (de); pres. subj.: haja; participi: hagut, haguda; gerundi: havent*).

I: · infondre (*resents*: infonc, infonga; *participi*: infós, infosa; *gerundi*: infonent).
· **informar. Atenció:** *Jo informe una persona sobre una qüestió.*
· injectar
· interrompre (*resents*: interromp, interrompa; *futur*: interrompré; *participi*: interromput, interrompuda; *gerundi*: interrompent).
· irrompre (*resents*: irromp, irrompa; *participi*: irromput, irrompuda; *gerundi*: irrompent).

J: · jaure (*resents*: jac, jaga; *imperfet*: jeia; *participi*: jagut, jaguda; *gerundi*: jaient / jaent).
· juxtaposar

M: · moldre (*resents*: molc, molga; *participi*: mòlt, mòlta; *gerundi*: molent).
· morir (*present*: muir / mor, mors, mor, morim, morim, moren; *pres. subj.*: muira; *participi*: mort, morta; *gerundi*: morint).

N: · nàixer (*present*: nasc, naixes, naix, naixem, naixeu, naixen; *pres. subj.*: nasca, nasques, nasca, nasquem, nasqueu, nasquen; *participi*: nascut, nascuda; *gerundi*: naixent).
· nodrir (*resents*: nodrisc, nodrisca; *participi*: nodrit, nodrida; *gerundi*: nodrint).

O: · obrir (*resents*: òbric, òbriga; *participi*: obert, oberta; *gerundi*: obrint).
· ocórrer (*participi*: ocorregut, ocorreguda; *gerundi*: ocorrent).
· ometre (*resents*: omet, ometa; *participi*: omés, ometa; *gerundi*: ometent).

P: · prendre (*resents*: prenc, prenga; *participi*: pres, presa; *gerundi*: prenent).
· penedir-se (*Vol dir saber greu haver fet o deixat de fer alguna cosa*).
· pertànyer (*present*: pertany / pertanc; *pres. subj.*: pertanya / pertanga; *participi*: pertanyut, pertanyuda / pertangut, pertanguda; *gerundi*: pertanyent).
· poder (*resents*: puc, puga; *participi*: pogut, poguda; *gerundi*: podent).
· provar. **Atenció:** amb ve com aprovar.

R: · rebre (*present*: rep, però rebem, rebeu, reben; *pres. subj.*: reba; *participi*: rebut, rebuda; *gerundi*: rebent).
· refundre (*present*: refonc, però refonem, refoneu, refonen; *pres. subj.*: refonga; *participi*: refós, refosa; *gerundi*: refonent).
· relaxar

- remeiar
- recordar
- remetre (*present*: remet; *pres. subj.*: remeta; *participi*: remés, remesa; *gerundi*: rebent).
- reprendre (*present*: reprenc; *pres. subj.*: reprença; *participi*: représ, represa; *gerundi*: reprenent).
- resoldre (*presents*: resolc, però resollem, resoleu, resolen; *pres. subj.*: resolga; *participi*: resolt, resolta; *gerundi*: resolent).
- ressuscitar
- restablir (*present*: restablisca; *pres. subj.*: restablisca; *participi*: restablir, restablida; *gerundi*: restablint).
- retraure (*present*: retrac, però retraiem, retraieu, retrauen; *pres. subj.*: retraga; *participi*: retret, retreta; *gerundi*: retraient / retraent).
- retre (*present*: ret; *pres. subj.*: reta; *participi*: retut, retuda; *gerundi*: retent).
- romandre (*presents*: romanc, romanga; *participi*: romàs, romasa; *gerundi*: romanent).
- renyir (*presents*: renyisc o reny / renyisca o renya; *participi*: renyit, renyida; *gerundi*: renyint).
- riure (*presents*: ric, riga; *imperfet d'ind.*: reia; *participi*: rist, rista o rigut, riguda; *gerundi*: rient).
- riure's (vol dir burlar-se d'algú o d'alguna cosa: *Jo me'n ric de totes eixes coses.*

- S**:
- saber (*presents*: sé, sàpia; *participi*: sabut, sabuda; *gerundi*: sabent).
  - sagnar (*de sang*)
  - salpar (*llevar les àncores d'una embarcació, partir*)
  - segrestar (raptar)
  - ser o ésser (*present*: sóc, ets o eres, és, som, sou, són; *participi*: sigut, siguda; *gerundi*: sent).
  - seure (*presents*: sec, sega; *imperfet*: seia; *participi*: segut, seguda; *gerundi*: seient o seent).
  - sobtar (*sorprendre perquè s'esdevé d'improvís*).
  - socórrer (*presents*: socórrec, socórrega; *participi*: socorregut, socorreguda; *gerundi*: socorrent).
  - sofrir (*presents*: sofrisc, sofrisca; *participi*: sofrit, sofrida; *gerundi*: sofrint).
  - sorgir (*presents*: sorgisc, sorgisca; *participi*: sorgit, sorgida; *gerundi*: sorgint).
  - sospitar
  - sostraure (*presents*: sostrac, sostraga; *imperfet d'ind.*: sostreia; *participi*: sostret, sostreta; *gerundi*: sostraient, sostraent).
  - sotmetre (*presents*: sotmet, sotmeta; *imperfet d'ind.*: sotmetia; *participi*: sotmés, sotmesa; *gerundi*: sotmetent).
  - subhastar
  - subministrar
  - subornar

- subscriure (*presents*: subscric, subscriga; *imperfet d'ind.*: subscrivia; *participi*: subscrit, subscrita; *gerundi*: subscrivint).
- substituir (*presents*: substituïsc, substituïscsa; *imperfet d'ind.*: substituïa; *participi*: substituït, substituïda; *gerundi*: substituïnt).
- sufocar
- suggerir
- suportar
- suscitar

T: · taxar

- témer (*presents*: tem, tema; *imperfet d'ind.*: temia; *participi*: temut, temuda; *gerundi*: tement).
- temptar
- tenir o tindre (*presents*: tinc, tinga; *imperfet d'ind.*: tenia; *participi*: tingut, tinguda; *gerundi*: tenint).
- tòrcer (*presents*: torç, torça; *imperfet d'ind.*: torcia; *participi*: torçut, torçuda; *gerundi*: torcent).
- tossir (*presents*: tus, tussa; *imperfet d'ind.*: tossia; *participi*: tossit, tossida; *gerundi*: tossint).
- traïr (*presents*: traïsc, traïscsa; *imperfet d'ind.*: traïa; *participi*: traït, traïda; *gerundi*: traïnt).
- trametre (*presents*: tramet, trameta; *imperfet d'ind.*: trametia; *participi*: tramés, tramesa; *gerundi*: trametent).
- transcendir (*presents*: transcendisc, transcendisca; *imperfet d'ind.*: transcendia; *participi*: transcendit, transcendida; *gerundi*: transcendint).
- transcórrer (*presents*: transcórrer, transcórrera; *imperfet d'ind.*: transcorria; *participi*: transcorregut, transcorreguda; *gerundi*: transcorrent).
- transmetre (*presents*: transmet, transmets; *imperfet d'ind.*: transmetia; *participi*: transmés, transmesa; *gerundi*: transmetent).
- travar
- traure (*presents*: trac, traga; *imperfet d'ind.*: treia; *participi*: tret, treta; *gerundi*: traient, traent).
- triumfar o triomfar
- turmentar (*presents*: turmente, turmenta; *imperfet d'ind.*: turmentava; *participi*: turmentat, turmentada; *gerundi*: turmentant).

V: · valer o valdre (*presents*: valc, valga; *imperfet d'ind.*: valia; *participi*: valgut, valguda; *gerundi*: valent).

- véncer (*presents*: venç, vença; *imperfet d'ind.*: vencia; *participi*: vençut, vençuda; *gerundi*: vencent).
- vendre (*presents*: venc, veng; *imperfet d'ind.*: venia; *participi*: venut, venuda; *gerundi*: venent).
- venir o vindre (*presents*: vinc, vinga; *imperfet d'ind.*: venia; *participi*: vingut, vinguda; *gerundi*: venint).
- veure o vore (*presents*: veig, veja; *imperfet d'ind.*: veia; *participi*: vist, vista; *gerundi*: veient, veent).

- viure (*presents*: visc, visca; *imperfet d'ind.*: vivia; *participi*: viscut, viscuda;
gerundi: vivint).
- voler (*presents*: vull, vulga; *imperfet d'ind.*: volia; *participi*: volgut, volguda;
gerundi: volent).

X: · xamfranar